

Arbejdsmarkedsrapport 1. halvår 2014

Bundesagentur für Arbeit
Agentur für Arbeit Flensburg

Sozialzentren
für Nordfriesland

jobcenter Grundsicherung • Wohngeld • Seniorenhilfe • Schuldnerberatung

Indhold

1.	Arbejdsmarkedet i Tyskland	3
1.1.	Arbejdsløshedstal og -procenter i Tyskland	3
1.2.	Arbejdsløshedstal og -procenter	4
1.3.	Erhvervsaktive modtagere af Arbeitslosengeld II	5
1.4.	Ansatte omfattet af en social sikring i Tyskland	6
1.5.	Jobbuddet i Tyskland som helhed	8
1.6.	Jobmarkedet i regionen	8
1.7.	Indberettede stillinger fordelt på erhvervsgrupper i juli 2014 i Agentur Flensburgs område	9
1.8.	Antal ledigmeldte pr. stilling fordelt på erhvervsgrupper	9
1.9.	Udsigterne for jobmarkedet	10
1.10.	Mangel på faglært arbejdskraft	10
1.11.	Markedet for uddannelsespladser	10
2.	Arbejdsmarked i Danmark	11
2.1.	Arbejdsløshedstal og -procenter i Danmark	11
2.2.	Beskæftigelsen i Danmark i 2013	12
2.3.	Jobbud	15
2.4.	Mangel på faglært arbejdskraft	15
2.5.	Udsigterne for beskæftigelsen og jobmarkedet	16
3.	Udviklingen i grænsependlertallene i Region Sønderjylland-Schleswig	16
4.	Resumé	17
4.1.	Generelt resumé	17
4.2.	Forbedringer af mobiliteten	18
5.	Udvalgte arbejdsmarkedsdata	18

1. Arbejdsmarkedet i Tyskland

1.1. Arbejdsløshedstal og -procenter i Tyskland¹

Arbejdsløshedstallene opdeles i ledige i henhold til Sozialgesetzbuch II (SGB II), som omfatter kontanthjælpsmodtagere, og ledige i henhold til Sozialgesetzbuch III (SGB III), som modtager dagpenge.

Betegnelsen 'Hartz IV' har også vundet indpas for ydelserne i medfør af Sozialgesetzbuch II. Der er her tale om en ydelse, som i medfør af EU-forordning 883/2004 både indeholder elementer af bistand og elementer af social sikring. Begrebet 'Arbeitslosengeld II' er ligeledes almindeligt, men udgør kun en del af det spektrum, som SGB II dækker over. Ydelserne tildeles behovsfællesskaber og sker behovsorienteret.

SGB III omfatter arbejdsfremmende foranstaltninger og arbejdsløshedsydelse, som udbetales på baggrund af optjente rettigheder i den lovpligtige arbejdsløshedsforsikring. I reglen får ydelsesberettigede udbetalt 'Arbeitslosengeld I', som er en behovsafhængig forsikringsydelse. I medfør af EU-forordning 883/2004 er denne ydelse entydigt at betragte som en social sikringsydelse.

Det skal bemærkes, at syge ledige og ledige i aktivering eller under videreuddannelse ikke er indeholdt i arbejdsløshedstallene. Endvidere er arbejdstagere ikke medtaget, der arbejder mindst 15 timer om ugen, heller ikke selv om de ville arbejde mere, hvis udbuddet af job var til stede. Pensionister er heller ikke medregnet, også selv om de ikke har nået den generelle pensionsalder. Andre grupper af personer registreres heller ikke, f.eks. bestemte personer over 58 år eller arbejdstagere i prekære ansættelsesforhold, som ud over arbejds løn modtager tysk kontanthjælp 'Arbeitslosengeld II'. Mange andre arbejdssøgende er heller ikke medtaget, såfremt de ikke uindskrænket står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Arbejdsløshedstallene afspejles mere realistisk i underbeskæftigelsen, da den også omfatter ledige, der er sygemeldte eller i aktivering.

Som følge af en revidering af beskæftigelsesstatistikken med tilbagevirkende kraft i august 2014 afviger dataene fra dem, der tidligere er offentliggjort. Derfor er dataene i rapporten fra 2013 kun i begrænset omfang sammenlignelige med dataene i nærværende rapport.

Derudover er ikke alle data opgjort pr. 30.6.2014, hvilket kunne have været ønskeligt. Mange rapporter udarbejdet af Bundesagentur für Arbeit (BA) kun en gang om året eller med andre skæringsdatoer. Eventuelle differencer mellem tal, der udgør en totalsum og enkelttal, der indgår heri, er overtaget fra BA's statistikker.

¹ Bundesagentur für Arbeit, Statistik, Arbeitslose nach Rechtskreisen.
Bundesagentur für Arbeit, <http://statistik.arbeitsagentur.de>

1.2. Arbejdsløshedstal og -procenter

Tyskland generelt

	December 2013	Juli 2014
SGB II og III, hele Tyskland	2.872.783 / 6,7 %	2.871.351 / 6,6 %
SGB III, hele Tyskland	923.284 / 2,1 %	908.807 / 2,1 %
SGB II, hele Tyskland	1.949.499 / 4,5 %	1.962.544 / 4,5 %
Underbeskæftigelse	3.818.974 / 8,7 %	3.755.888 / 8,5 %

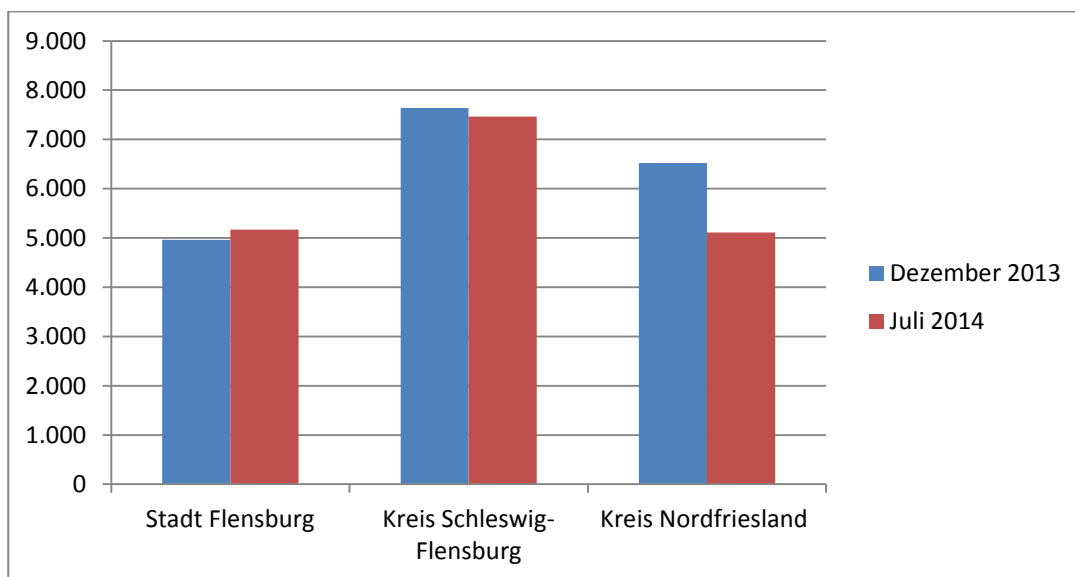
Schleswig-Holstein

	December 2013	Juli 2014
Schleswig-Holstein i alt	102.811 / 6,9 %	100.584 / 6,7 %
Schleswig-Holstein SGB III	33.593 / 2,3 %	31.423 / 2,1 %
Schleswig-Holstein SGB II	69.218 / 4,7 %	69.161 / 4,6 %
Underbeskæftigelse	130.684 / 8,7 %	126.611 / 8,4 %

I Agentur für Arbeit Flensburgs område / Region Sønderjylland-Schleswig, tysk side

	December 2013	Juli 2014
Agentur für Arbeit Flensburg	19.116 / 8,0 %	17.745 / 7,4 %
Agentur für Arbeit Flensburg SGB III	6.692 / 2,8 %	5.316 / 2,2 %
Agentur für Arbeit Flensburg SGB II	12.424 / 5,2 %	12.426 / 5,2 %
Underbeskæftigelse	230.002 / 9,5 %	21.282 / 8,8 %
Stadt Flensburg	4.961 / 10,4 %	5.166 / 10,6 %
Stadt Flensburg SGB III	1.214 / 2,6 %	1.291 / 2,7 %
Stadt Flensburg SGB II	3.747 / 7,9 %	3.875 / 8,0 %
Underbeskæftigelse	6.327 / 13 %	6.536 / 13,2 %
Kreis Schleswig-Flensburg	7.636 / 7,4 %	7.466 / 7,3 %
Kreis Schleswig-Flensburg SGB III	2.479 / 2,4 %	2.349 / 2,3 %
Kreis Schleswig-Flensburg SGB II	5.157 / 5,0 %	5.117 / 5,0 %
Underbeskæftigelse	8.861 / 8,6 %	8.547 / 8,3 %
Kreis Nordfriesland	6.519 / 7,3 %	5.113 / 5,7 %
Kreis Nordfriesland SGB III	2.999 / 3,4 %	1.676 / 1,9 %
Kreis Nordfriesland SGB II	3.520 / 3,9 %	3.434 / 3,9 %
Underbeskæftigelse	7.815 / 8,7 %	6.201 / 6,9 %

I Agentur Flensburgs område, absolutte tal, december 2013/juli 2014, uden underbeskæftigelse

Ledige fordelt på erhvervsgrupper, december 2013/juli 2014²

	2013	2014
Landbrug, skovbrug, dyrepleje, gartneri	880	758
Råstofindvinding, produktion, fremstilling	2.895	2522
Bygge og anlæg, arkitektur, opmåling, bygningsteknik	1.447	1291
Naturvidenskab, geografi, informatik	169	149
Transport, logistik, vagt og sikkerhed	3.078	2890
Kommercielle tjenesteydelser, handel, salg, turisme	3.427	2940
Virksomhedsorganisation, regnskab, jura, administration	1.457	1509
Sundhed, socialvæsen, undervisning og pædagogik	1.766	1705
Humaniora, kultur, design	239	278
Uoplyst eller klassificering ej mulig	3.757	3702

1.3. Erhvervsaktive modtagere af Arbeitslosengeld II

I juli 2014 modtog 1.296.000 erhvervsaktive tysk kontanthjælp, 'Arbeitslosengeld II', heraf 566.000 selv om de havde beskæftigelse omfattet af den sociale sikringsordning, 620.000 var beskæftiget på et begrænset lønniveau, 127.000 var selvstændige. Dertil kommer 109.000 dagpengemodtagere, som har modtaget supplerende ydelser.³

² Arbeitsmarkt in Zahlen, Arbeitsmarktreport, Agentur für Arbeit Flensburg, Juli 2014

³ Bundesagentur für Arbeit, Grundsicherung für Arbeitssuchende auf einen Blick, Juli 2014

1.4. Ansatte omfattet af en social sikring i Tyskland⁴⁵

I juni 2014 var 30.165.100 ansatte omfattet af en social forsikring i Tyskland. Det svarer til en stigning i forhold til november 2013 (seneste rapport) på ca. 405.000 eller 1,4 procent. Ifølge foreløbige prognoser var 22,14 mio. eller 74 procent ud af disse socialforsikringspligtigt beskæftigede fuldtidsbeskæftigede i november, og 7,62 mio. eller 26 procent var deltidsbeskæftigede. I forhold til året før er fuldtidsbeskæftigelsen steget med 112.000 eller 0,5 procent, og deltidsbeskæftigelsen er steget med 223.000 eller 3,0 procent.⁶

	Absolutte tal	Beskæftigelsesprocent (6/2013)
Schleswig Holstein	897.400	52,7 %
Stadt Flensburg	38.564	43,9 %
Kreis Schleswig-Flensburg	48.248	49,0 %
Kreis Nordfriesland	51.048	52,3 %

Kilde: Bundesagentur für Arbeit, Statistik, sozialversicherungspflichtig Beschäftigte nach Klassifikation der Wirtschaftszweige, opgjort pr. 31. december 2013

⁴ Bundesagentur für Arbeit – Der Arbeits- und Ausbildungsmarkt in Deutschland 2013

⁵ Bevölkerung, sozialversicherungspflichtig Beschäftigte und Beschäftigungsquoten nach ausgewählten Merkmalen, Deutschland nach Kreisen, Dezember 2013.

⁶ BA in Arbeitsmarkt in Zahlen und Beschäftigungsstatistik, Monatsheft Dezember 2013

Socialforsikringspligtigt beskæftigede i Agentur für Arbeit Flensburgs område⁷

	Nordfriesland	Schleswig-Flensburg	Stadt FL
Samlet antal beskæftigede	51.048	48.248	38.564
Landbrug, skovbrug, fiskeri, minedrift og udvinding af sten og jordarter	1.110	1.525	0
Fremstillingssektor	3.519	5.882	4.179
Energi- og vandforsyning, spildevandshåndtering, renovation og eliminering af miljøforurening	1.254	562	1.730
Bygge og anlæg	5.068	4.647	1.080
Handel; vedligeholdelse og reparation af biler	10.569	9.908	8.209
Transport og lagerlogistik	1.800	2.660	1.682
Hotel og restauration	5.286	1545	979
Information og kommunikation	190	282	1.252
Finansiering og forsikringsydelser	1.160	1.607	873
Ejendoms- og bolighandel	734	376	479
Freelance tjenesteydelser, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	2.527	2.580	1.895
Øvrige økonomiske tjenesteydelser	1.272	1.879	3.706
Offentlig administration, forsvar, socialforsikring, eksterritoriale organisationer og organer	5.603	2.672	3.805
Pædagogik og undervisning	1.680	1.962	1.889
Sundhed og socialvæsen	7.253	7.944	6.067
Kunst, underholdning og fritid	370	709	565
Øvrige tjenesteydelser	1.510	1.432	1.070
Private husholdninger, herunder personale	93	74	30
Uoplyst	5	uoplyst	0

Beskæftigede med et begrænset lønniveau i Agentur für Arbeit Flensburgs område⁸

I alt	100 %	46.176
Mænd	38,5 %	17.765
Kvinder	61,5 %	28.411

Disse såkaldte minijobbere er for to tredjedele vedkommende kvinder.

⁷ Bundesagentur für Arbeit, Arbeitsmarkt in Zahlen, Beschäftigungsstatistik, Gebietsstand Dezember 2013, vorläufige Ergebnisse, Agentur für Arbeit Flensburg, Dezember 2013

⁸ Bundesagentur für Arbeit, Arbeitsmarkt in Zahlen, Beschäftigungsstatistik, Gebietsstand Dezember 2013, vorläufige Ergebnisse, Agentur für Arbeit Flensburg, Dezember 2013

1.5. Jobbuddet i Tyskland som helhed

Bundesagentur für Arbeit havde i juli 2014 fået indberetning om 501.968 ledige stillinger, heraf 472.513 socialforsikringspligtige.⁹

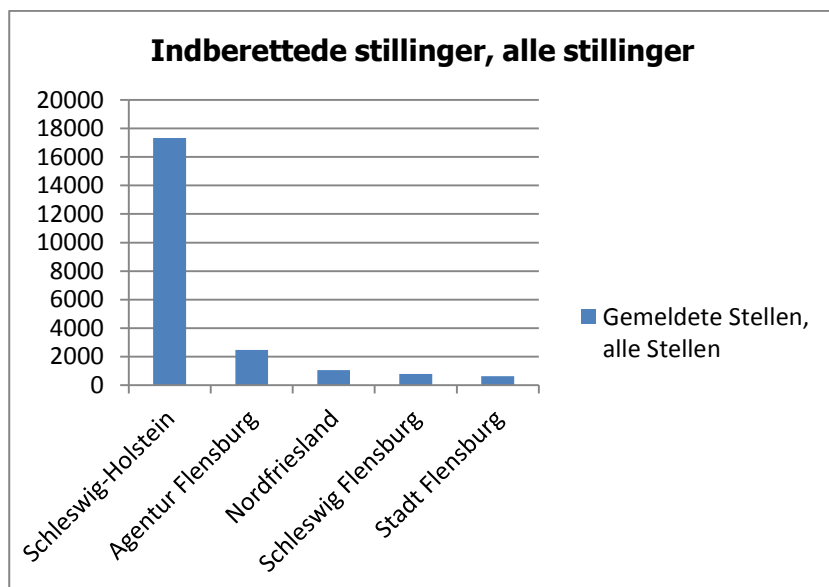
De repræsentative virksomhedssurveys om jobbuddet, som Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung (IAB) foretager hvert kvartal, giver et mere omfattende overblik over den ikkerealiserede efterspørgsel efter arbejdskraft. Disse undersøgelser medtager også de stillinger, som ikke er indberettet til Bundesagentur für Arbeit.¹⁰ Ifølge IAB blev der i andet kvartal 2014 udbudt 1.064.100 stillinger på arbejdsmarkedet. Det er 127.100 eller 13,6 procent flere end i andet kvartal 2013.

Med hensyn til de tyske 'Kreise' og 'Städte' må man operere med de tal, hvori det ikke-socialforsikringspligtige jobbud er medregnet, da antallet af socialforsikringspligtige ikke angives for 'Kreise/Städte' i offentliggørelserne fra Bundesagentur für Arbeit. Dette fremgår således kun på delstatsplan, og tallene giver derfor et fordrejet billede af virkeligheden. På delstatsplan var ca. 92 % af de udbudte stillinger således socialforsikringspligtige ansættelsesforhold.

1.6. Jobmarkedet i regionen

Indberettede ledige stillinger i juli 2014 ¹¹

Schleswig-Holstein alle stillinger	17.332
Heraf socialforsikringspligtige stillinger	13.598
Stadt Flensburg alle stillinger	631
Nordfriesland alle stillinger	1.051
Schleswig-Flensburg alle stillinger	777

⁹ BA in Arbeitsmarkt in Zahlen, Statistik der gemeldeten Arbeitsstellen, Deutschland, Juli 2014.

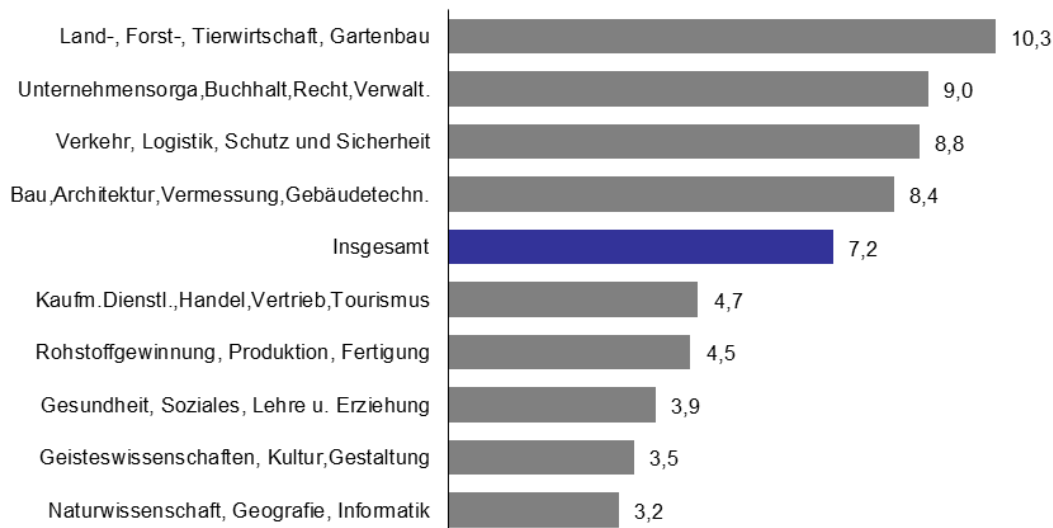
¹⁰ IAB's hjemmeside

¹¹ BA in Arbeitsmarkt in Zahlen, Arbeitsmarktreport für Kreise und kreisfreie Städte, Juli 2014, BA's hjemmeside

1.7. Indberettede stillinger fordelt på erhvervsgrupper i juli 2014 i Agentur Flensburgs område¹²

Indberettede	Stillinger	Ledige
Landbrug, skovbrug, dyrepleje, gartneri	72	738
Råstofindvinding, produktion, fremstilling	538	2.443
Bygge og anlæg, arkitektur, opmåling, bygningsteknik	158	1.322
Naturvidenskab, geografi, informatik	46	147
Transport, logistik, vagt og sikkerhed	326	2.881
Kommercielle tjenesteydelser, handel, salg, turisme	622	2.914
Virksomhedsorganisation, regnskab, jura, administration	166	1.493
Sundhed, socialvæsen, undervisning og pædagogik	458	1.781
Humaniora, kultur, design	82	286

1.8. Antal ledigmeldte pr. stilling fordelt på erhvervsgrupper¹³

På baggrund af antallet af ledigmeldte pr. indberettet stilling kan man slutte, hvor gode chancerne er for at få et job inden for en bestemt sektor. Jo færre ledigmeldte, desto bedre er chancerne.

¹² Arbeitsmarkt in Zahlen, Arbeitsmarktreport, Agentur für Arbeit Flensburg, Juli 2014

¹³ Arbeitsmarkt in Zahlen, Arbeitsmarktreport, Agentur für Arbeit Flensburg, Dezember 2013

1.9. Udsigterne for jobmarkedet

Der foreligger ikke aktuelle rapporter fra Bundesagentur für Arbeit på dette område, da beretningsperioden er for kort. I Schleswig-Holstein var der 100.584 ledige og 31.423 ledige stillinger i juli 2014. Årsagerne til dette paradoks må dog undersøges nærmere i en selvstændig undersøgelse. I Agentur Flensburgs område er der indberettet 2.459 ledige stillinger, og der er 17.745 ledige.

1.10. Mangel på faglært arbejdskraft

Helhedsvurdering

"I øjeblikket hersker der ifølge Bundesagentur für Arbeit analyse ingen mangel på faglært arbejdskraft i Tyskland generelt. Der er dog flaskehalse på nogle tekniske fagområder og på sundheds- og plejeområdet. I kølvandet på den mere moderate økonomiske udvikling i 2013 og et stigende antal dimittender fra højere læreanstalter har flaskehalsituationen inden for en lang række fag udviklet sig mere til det positive. Men problemerne eksisterer fortsat. Denne mangelsituation ses ikke kun blandt faglært arbejdskraft med akademisk baggrund, men også i stigende grad blandt faglært arbejdskraft med ikkeakademisk baggrund. Som noget nyt er der også mangel på specialister inden for ældrepleje."¹⁴

Inden for de tekniske fag er der mangel på faglært arbejdskraft både blandt eksperterne (ingeniører) og blandt faglært arbejdskraft med ikkeakademisk baggrund. Der er især mangel på faglært arbejdskraft inden for maskin-, metal- og elektronikindustrien og inden for forsyning og renovation samt blikkenslager, vvs og klimateknik. IT-erhverv og tekniske erhverv i jernbanesektoren er ligeledes ramt.

I sundheds- og plejefagene er manglen udtalt både blandt lægeuddannede og eksamineret sundheds- og sygeplejepersonale, eksamineret plejepersonale, bandagister samt specialister inden for høreapparatakustik.

Schleswig-Holstein

Ud over de flaskehalse, der er identificeret for Tyskland generelt, hersker der mangel på specialister inden for elektroteknik i Schleswig-Holstein og Hamburg. Vakanceperioden ligger 48 procent over gennemsnittet i Tyskland, og korrigeret for vikararbejde er der 211 ansøgere pr. 100 stillinger. I Hamburg fremstår forholdet mellem antal ledige og antal stillinger langt mere ufordelagtigt end i Schleswig-Holstein, men på grund af den tætte pendlerrelation gør denne mangelsituation sig gældende for begge delstater.

1.11. Markedet for uddannelsespladser¹⁵

For hele Tysklands vedkommende var der i beretningsåret 2013/2014 518.614 indberettede ansøgere til uddannelsespladser og 481.135 indberettede ledige stillinger.

I Schleswig Holstein var der i den tilsvarende periode 17.389 indberettede ansøgere, hvoraf 5.572 ikke fik job. Der var 16.997 indberettede ledige stillinger, hvoraf 5.218 ikke blev besat.

¹⁴ Der Arbeitsmarkt in Deutschland, Fachkräfteengpassanalyse, Juni 2014, Bundesagentur für Arbeit

¹⁵ Bundesagentur für Arbeit, Ausbildungsstellenmarkt, Bewerber und Berufsausbildungsstellen Deutschland, Juli 2014.

2. Arbejdsmarked i Danmark

2.1. Arbejdsløshedstal og -procenter i Danmark¹⁶

I Danmark findes der tre forskellige definitioner af arbejdsløshed:

- Nettoledighedstallet, som omfatter dagpengemodtagere og arbejdsdygtige kontanthjælpsmodtagere omregnet til fuldtidsstillinger. Dette modsvarer det tyske ledighedstal, som omfatter modtagere af ALG I og ALG II.
- Bruttoledighedstallet, som omfatter nettoledighedstallet og ledige i aktivering omregnet til fuldtidsstillinger. Dette tal kommer den tyske underbeskæftigelse nærmest.
- AKU-ledighedstallet er baseret på en ArbejdsKraftUndersøgelse, som følger ILO's definition. Det indbefatter alle personer, som har været ledige i referenceugen, aktivt har søgt arbejde inden for de sidste fire uger og kan tiltræde et job inden for to uger. Dette tal kan derfor benyttes til internationale sammenligninger.

I denne rapport benyttes bruttoledighedstallene. For Danmarks vedkommende bortfalder delstatsplanet, idet der til gengæld benyttes 'region' som referencestørrelse, selv om den juridisk på ingen måde kan sammenlignes med en tysk delstat. Men den er interessant med henblik på den samlede vurdering og den udvidede dansk-tyske region, altså den geografiske Region Schleswig-Holstein og Region Syddanmark. Desuden er tallene for Syddanmark inkluderet, dvs. den jyske del af Region Syddanmark. Endelig betragtes tallene for Sønderjylland, som udgøres af de fire danske partnerkommuner i Region Sønderjylland-Schleswig, nemlig Haderslev, Tønder, Aabenraa og Sønderborg.

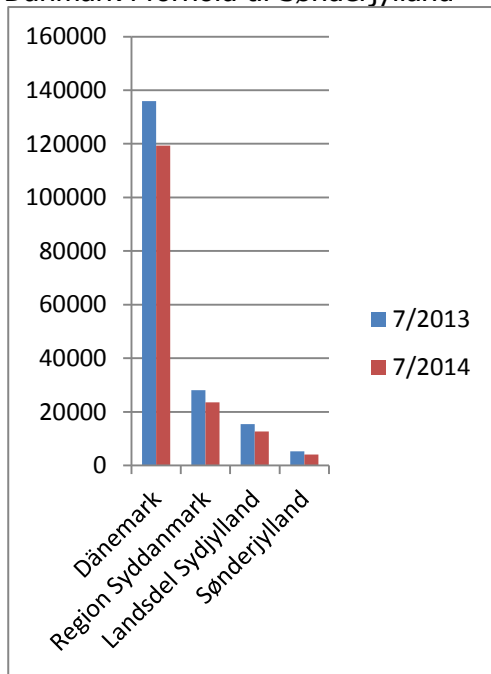
Sammenligning af arbejdsløshedstal og -procenter i Danmark i 2013/2014

Bruttoledige	Juli 2013	Juli 2014	Udvik- ling	Udvikling procent	i	Arbejdsløsheds- procent
Danmark	135893	119375	-16518	-12,2 %		4,5
Region Syddanmark	28122	23571	-4551	-16,2 %		4,3
Landsdel Syddanmark	15469	12718	-2751	-17,8 %		3,8
Sønderjylland	5.257	4.142	-1.115	-21,2 %		4,1
Haderslev	1229	1029	-200	-16,3 %		4,1
Sønderborg	1718	1287	-431	-25,1 %		4
Tønder	838	686	-152	-18,1 %		4
Aabenraa	1472	1140	-332	-22,6 %		4,3

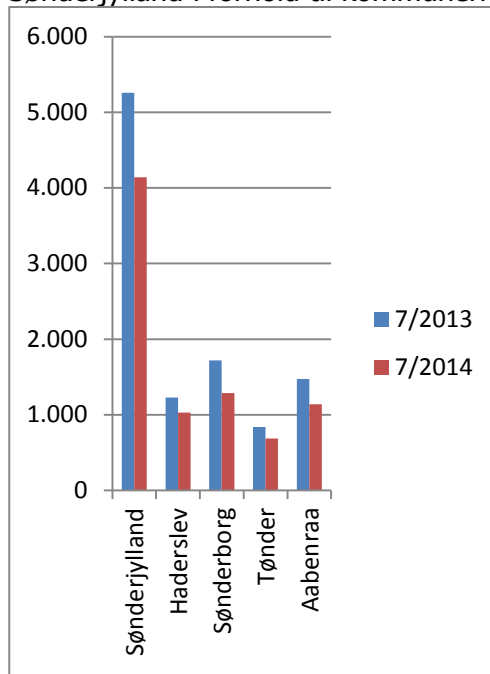
¹⁶ Alle data er leveret til Regionskontor & Infocenter i Region Sønderjylland-Schleswig i Excel-format af Beskæftigelsesregion Syddanmark den 5.2.2014.

Sammenligning af arbejdsløshedstal og -procenter i 2013/2014 og forvaltningsplanerne imellem

Danmark i forhold til Sønderjylland

Sønderjylland i forhold til kommunerne

2.2. Beskæftigelsen i Danmark i 2013

Der bliver kun opgjort beskæftigelsestal på årsbasis i Danmark, hvorfor der ikke foreligger nyere tal end for 2013, som er gengivet her, tallene for hele Danmark undtaget. Hverken Danmarks Statistik, Beskæftigelsesregion Syddanmark eller www.jobindsats.dk kunne være behjælpelige med andre tal. Der kan forventes nyere talmateriale i maj 2015.

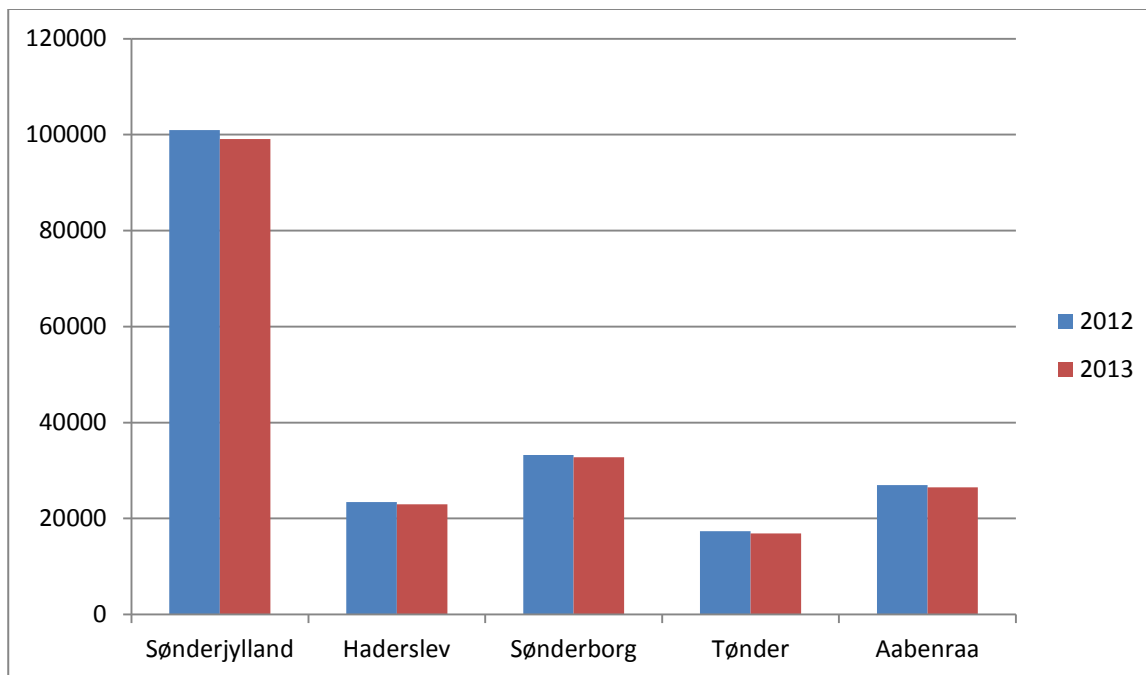
I hele Danmark var der 2.165.311 fuldtidsbeskæftigede i andet kvartal 2014, heraf 734.232 inden for det offentlige.

Beskæftigelsesprocenten udgjorde 77,7 % i andet kvartal 2014.

I december 2013 var 2.660.349 personer i beskæftigelse i Danmark. Ved udgangen af andet kvartal 2014 var tallet 2.637.000. I Region Syddanmark var det 545.170 personer i 2013 mod 550.368 i 2012. I Sydjylland lå tallet på 340.958 ved udgangen af 2013 mod 344.392 i 2012.

Tendensen er helt klar, at antallet af beskæftigede er faldet på alle niveauer. Her følger en tabel og en grafik for Sønderjylland og de fire kommuner.

	2012	2013	Udvikling
Sønderjylland	100.943	99.101	-1842 / -1,82 %
Haderslev	23.421	22.933	-488 / -2,08 %
Sønderborg	33.215	32.781	-434 / -1,30 %
Tønder	17.329	16.881	-448 / -2,58 %
Aabenraa	26.978	26.506	-472 / -1,75 %

Det fremgår således, at tendensen i de fire danske kommuner i Region Sønderjylland-Schleswig følger den generelle tendens i Danmark, dvs. at beskæftigelsen er faldet med 1,82 % på årsbasis. Ifølge Danmarks Statistik er beskæftigelsen faldet uafbrudt siden 2008. I januar 2014 er der således ca. 85.000 personer færre i beskæftigelse end i 2008.

Nedenstående tabel viser de beskæftigede i de enkelte erhvervsgrupper i Region Sønderjylland, altså i Region Sønderjylland-Schleswigs fire partnerkommuner.

**Beskæftigede fordelt efter bopæl i de enkelte
brancher**

	Haderslev	Sønderborg	Tønder	Aabenraa	Sønderjylland
Landbrug, skovbrug, fiskeri	1387	889	1799	1416	5491
Råstofindvinding	35	44	27	85	191
Nærings- og nydelsesmidler	947	761	565	913	3186
Tekstil- og læderindustri	76	34	26	77	213
Træ- og papirindustri, trykkerier	176	110	608	334	1228
Mineralolieindustri	2	0	1	0	3
Kemisk industri	68	60	21	61	210
Medicinalindustri	1	1	0	3	5
Plast-, glas- og betonindustri	245	234	176	228	883
Metalindustri	766	428	917	716	2827
Elektronikindustri	24	482	14	36	556
Fremstilling af elektrisk udstyr	53	2026	22	213	2314
Maskinindustri	748	3596	149	512	5005
Transportmiddelindustri	130	72	166	100	468
Møbler og anden industri	280	254	187	243	964
Energiforsyning	83	103	107	181	474
Vandforsyning og renovation generelt	100	73	38	62	273
Bygge og anlæg	1634	1610	1117	1465	5826
Handel	4323	4774	2868	4653	16618
Transport	1176	1189	724	2166	5255
Hoteller og restauranter	750	941	644	702	3037
Forlag, tv, radio	107	80	71	134	392
Telekommunikation	63	48	24	73	208
It-og informationstjenester	110	305	40	102	557
Finansiering og forsikring	497	660	264	879	2300
Ejendomshandel og -udlejning	432	488	333	409	1662
Rådgivning mv.	586	705	327	678	2296
Forskning og udvikling	24	26	8	17	75
Marketing	247	175	145	195	762
Rejsebureauer, rengøring og anden service	969	1502	692	1105	4268
Offentlig administration, politi, forsvar	1725	1190	887	1270	5072
Undervisning	2259	2466	1307	2109	8141
Sundhedsvæsen	1261	2613	614	1334	5822
Sociale institutioner	3384	4059	2330	3365	13138
Kultur og fritid	390	350	219	327	1286
Andre serviceydelse	658	721	544	745	2668
Uoplyst aktivitet	143	183	143	158	627
I alt	25859	33252	18124	27066	104301

2.3. Jobudbud

Ledige stillinger i Danmark fordelt på brancher, gennemsnitlig pr. dag i december 2013¹⁷ (0 betyder 0 eller 0,x stillinger i gennemsnit)

	Danmark	Syddanmark	Sønderjylland	Aabenraa	Tønder	Haderslev	Sønderborg
Alle brancher	7.355	1390	231	43	20	52	116
Fag inden for sundhed, socialvæsen og plejeområdet	1.197	202	33	4	3	5	21
Undervisning og rådgivning	288	71	15	3	2	6	4
Pædagogik, socialt og kirkeligt arbejde	609	81	13	1	3	4	5
Bygge og anlæg	445	137	27	10	1	6	10
Metal og køretøjer	251	61	15	3	1	1	10
Industriel produktion	69	17	3	1	0	0	2
Kontor, forvaltning, regnskab, finansielle tjenesteydelser	679	84	9	2	0	4	3
Salg, indkøb, marketing	876	162	33	2	0	4	9
Medier, kultur, turisme, sport, underholdning	147	11	2	2	0	0	0
Informationsteknologi	142	24	4	2	1	0	1
Postvæsen, transport, logistik	160	38	4	2	0	1	1
Hotel, restauration, køkken, kantine	376	53	10	1	0	7	2
Virksomhedsrengøring, rengøring	169	47	7	0	3	2	2
Design, grafik, modelbyggeri	31	10	0	0	0	0	0
Vagt og sikkerhed	37	6	1	0	0	0	1
Skovbrug, landbrug, gartneri	24	6	0	0	0	0	0
Tekstil og beklædning	6	2	0	0	0	0	0
Nærings- og nydelsesmidler	26	2	0	0	0	0	0
Træ, glas, møbler	8	3	0	0	0	0	0
Akademiske erhverv	1.337	241	46	7	2	4	33
Ledere	320	71	17	3	2	1	11
Uddannelsespladser	157	62	8	0	0	7	1

2.4. Mangel på faglært arbejdskraft

Ligesom det var tilfældet i den tyske del af regionen, kan der heller ikke i den danske del konstateres en specifik mangel på faglært arbejdskraft. Manglen på faglært arbejdskraft svarer til den strukturelle mangel på faglærte i hele Danmark såsom elektroingeniører, informatikere, naturvidenskabeligt uddannede, læger, maskiningeniører, metalarbejdere, smede,

¹⁷ www.jobindsats.dk, 19.03.2014

sprøjtstøbnings- og ekstruderings teknikere.¹⁸ Inden for disse områder vurderer Beskæftigelsesregion Syddanmark chancerne for at finde et job som værende gode. På alle andre områder er der enten balance mellem udbud og efterspørgsel på arbejdskraft eller sågar dårlige jobudsigter.

Påfaldende i den forbindelse er humaniora og et par specielle naturvidenskabelige fag som havbiologi, antropologi og biokemi, men også rigtigt mange af de nye erhverv, som baserer på bredt anlagte BA/MBA-uddannelser som kulturmedarbejder og projektmedarbejder.

Det er værd at nævne, at den danske arbejdsmarkedsstatistik indeholder en rubrik kaldet paradokslisten. Den omfatter erhverv og opslåede stillinger, som ikke kan besættes, selv om der er registreret mange ledige med de pågældende kvalifikationer. Den indeholder på den ene side sælgere/repræsentanter, men også stillinger, som der ifølge rapporten ikke kræves særlige kvalifikationer til såsom kundeservicemedarbejder, butiksmehjælper, landbrugsmedhjælper, cafémedarbejder og kontormehjælper.

2.5. Udsigterne for beskæftigelsen og jobmarkedet

Jobmarkedet nåede et højdepunkt i Region Syddanmark i 2008 med 605.600 beskæftigede. Siden da er den faldet uafbrudt, og ved udgangen af 2011 var der således kun 557.099 beskæftigede. Beskæftigelsesregion Syddanmark går dog ud fra, at bunden er nået, og at der kan forventes en langsom bedring og dermed en stigning i beskæftigelsen. I slutningen af 2014 forventes der en stigning til 558.000 beskæftigede, og i slutningen af 2015 ventes tallet at ligge på 561.000. Her skal man være opmærksom på, at mange af stillingerne frem til 2008 også var besat af grænsependlere fra Tyskland, som så efterfølgende ikke indgik i de danske arbejdsledighedsstatistikker, men blev ledige i Tyskland.

3. Udviklingen i grænsependlertallene i Region Sønderjylland-Schleswig

Antallet af arbejdstagere, der pendler fra Danmark til Tyskland for at arbejde, har været relativt stabilt gennem årene. Ifølge Regionskontor & Infocenter går man her ud fra et konstant tal på ca. 1.000 - 1.200, idet der ikke findes statistisk pålidelige tal. Der kommer stadig flere kunder fra Danmark for at få rådgivning, som starter beskæftigelse i Tyskland. Denne udvikling aftegnede sig dog først i 2013 og har ikke været set før i dette omfang.

Antallet af arbejdstagere, der pendler fra Tyskland til Danmark for at arbejde, er steget kontinuerligt fra 2004 til 2008, faldet kontinuerligt fra 2008 til 2012 og steget en smule igen fra 2012 til udgangen af 2013.

For at få et overblik over antallet af grænsependlere på det dansk-tyske arbejdsmarked, foretager Regionskontor & Infocenter under Region Sønderjylland-Schleswig i november / december en rundspørge blandt de 98 danske kommuner. Da alle grænsependlere, som arbejder i Danmark, får udstedt dokumentation for sygesikring af den danske kommune i form af en blanket E 106, blev kommunerne spurgt om dette tal. 88 kommuner har svaret på henvendelsen. Da det ikke kan udelukkes, at kommunerne også har indberettet statsborgere fra andre EU-lande, er der som

¹⁸ http://brsyddanmark.dk/da/Viden_om_Arbejdsmarkedet/Arbejdsmarkedsbalancen.aspx, den 25.2.2014 og Beskæftigelsesregion Syddanmark, Arbejdsmarkedsoverblik, 1. HALVÅR 2014

sikkerhed trukket 20 % fra i skønnet. Det samme gør sig gældende for administrationsfejl og fejl i forbindelse med fremsendelsen, som ligeledes er indregnet med et fradrag på 20 %. Disse tal er i det følgende angivet som brutto og netto.

Antallet af pendlere med bopæl i Danmark skønnes at ligge konstant på ca. 1.200 arbejdstagere.

	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Grænsependlertal brutto (bopæl i Tyskland) ca.	12.179	12.005	13.514	15.284	21.439	30.239	19.218
Grænsependlertal netto (bopæl i Tyskland) ca.	7.307	7.203	8.108	9.170	12.863	18.143	11.530
Grænsependlertal (bopæl i Danmark) ca.	1.200	1.200	1.000	1.000	1.000	1.200	1.200
I alt ca.	8.507	8.403	9.108	10.170	13.863	19.343	12.730

Arbejdstagere, der pendler til Sønderjylland og de fire kommuner

	2012	2013
Aabenraa	3.200 /1.920	3086
Sønderborg	1.700	1.500
Tønder	856	881
Haderslev	470	500
Sønderjylland i alt	6.226	5.976

4. Resumé

4.1. Generelt resumé

Sammenfattende kan det siges, at beskæftigelsen i beretningsperioden er faldet i Danmark, mens den er steget i Tyskland. Denne tendens kan registreres i begge lande på alle niveauer, dvs. på delstatsplan og for hele Tysklands vedkommende samt i kommunerne i Region Sønderjylland-Schleswig.

Den negative tendens i forhold til grænsependlertallene er stoppet, idet tallet er steget en smule fra 2012 til 2013. Det er der belæg for med hensyn til pendlere fra Tyskland til Danmark, og det kan også antages at gøre sig gældende for antallet af pendlere fra Danmark til Tyskland. Her kan man gå ud fra en yderligere stabilisering.

I begge lande er der ingen landsdækkende mangel på faglært arbejdskraft på tværs af brancher, men i stedet en specifik, brancherelateret mangel. Manglen findes inden for højt kvalificerede og specialiserede erhverv og i stigende grad også inden for faggrupper med en solid erhvervsuddannelse.

Markedet for dimittender fra højere læreanstalter er i balance men med negativ tendens.

Arbejdsmarkedet for ufaglærte i Tyskland formodes at flytte over til en arbejdsmarkedsform, som skabes og sikres ved økonomiske tilskud fra det offentlige. På dansk side spores der endnu ingen konkret udvikling.

Til trods for at de seneste tal for første halvår 2014 mangler på dansk side, kan der prognosticeres en bedring i beskæftigelsen og et fald i ledigheden på begge sider.

4.2. Forbedringer af mobiliteten

De relevante aktører i Region Sønderjylland-Schleswig, særligt medarbejderne på projektet 'Pontifex' og Infocenter, arbejder vedvarende på at fremme mobiliteten. Arbejdet består hovedsagligt i at rådgive grænsependlere samt forhenværende og potentielle grænsependlere og identificere, benævne og synliggøre generelle mobilitetsbarrierer. Der skal her henvises til den opdaterede beretning 'Mobilitetsbarrierer på det dansk-tyske arbejdsmarked' fra 'Pontifex', der udkom i september 2014.

Parterne i Eures-t-netværket har hovedsaglig fokus på den grænseoverskridende formidling af arbejdskraft i regionen og synliggørelse af arbejdskraft- og jobmarkedet på de respektive sider af grænsen.

5. Udvalgte arbejdsmarkedsdata

Her til slut i beretningen vises interessante data, som er vigtige for arbejdsmarkedet, men som ikke umiddelbart skal bruges til en sammenligning. På grund af den fremtidige udvikling hvor der forventes at arbejdsmarkedene Femern-Bælt region og Region Sønderjylland-Schleswig vokser sammen til et dansk-tysk arbejdsmarked - også med henblik på programregionen i Interreg Deutschland-Danmark - skal der udvælges interessante data til aktørerne.

Her en sammenligning af data fra befolkningsandelen i Sønderjylland og på Lolland-Falster, som modtager bistandsydelse.

Lolland, Guldborgsund og de 4 grænsekommuner i Sønderjylland

2. kv. 2014 (enkelte tal er for marts 2014*) pr. 1.4.2014

Kommune	Guldborgsund		Lolland		Haderslev		Sønderborg		Tønder		Aabenraa	
2. kv. 2014	Personer 16-66 år	Andel af befolkning	Personer 16-66 år	Andel af befolkning	Personer 16-66 år	Andel af befolkning	Personer 16-66 år	Andel af befolkning	Personer 16-66 år	Andel af befolkning	Personer 16-66 år	Andel af befolkning
Arbejdsløshedsunderstøttelse Kontanthjælp*	1639	4,3 %	1200	4,4 %	1443	4,0 %	1585	3,4 %	1447	4,2 %	1047	4,3 %
	1192	3,1 %	1092	4,0 %	1164	3,3 %	1225	2,6 %	1020	3,0 %	674	2,8 %
Revalidering	76	0,2 %	137	0,5 %	53	0,1 %	157	0,3 %	93	0,3 %	21	0,01 %
Forrevalidering	4	0,01 %	5	0,02 %	4	0,01 %	-	-	-	-	22	0,09 %
Sygedagpenge*	1488	3,9 %	897	3,3 %	1399	3,9 %	1554	3,3 %	1375	4,0 %	852	3,5 %
Ledighedsydelse	281	0,7 %	211	0,8 %	288	0,8 %	414	0,9 %	212	0,6 %	114	0,5 %
Fleksjob	595	1,5 %	585	2,2 %	949	2,7 %	912	1,9 %	1205	3,5 %	367	1,5 %
Førtidspension	3963	10,3 %	3725	13,8 %	2555	7,1 %	3693	7,9 %	2762	8,0 %	2007	8,3 %
Uddannelseshjælp*	548	1,4 %	367	1,36 %	510	1,42 %	467	1,0 %	360	1,0 %	252	1,0 %
Ressourceforløb	40	0,1 %	42	0,16 %	30	0,08 %	77	0,16 %	41	0,11 %	48	0,14 %

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik